

TILSYNSRAPPORT FOR
BØRNEHUSET GUDENÅDALEN
PÆDAGOGISK TILSYN 2023

Indhold

Pædagogisk tilsyn i Randers kommune 2023	3
Data	3
Børneperspektivet	3
Tilsynsmøde	3
Samlet vurdering	3
Det uanmeldte tilsyn	4
1. Relationer	5
2. Mangfoldighed og inklusion	7
3. Lege- og læringsmiljøer	9
4. Kommunikation og sprog	12
5. Fysiske rammer	14
6. Forældresamarbejde	16
7. Sammenhænge	17
Tilsynsmøde	19
Samlet vurdering	22

Pædagogisk tilsyn i Randers kommune 2023

Opbygningen af det nye tilsynskoncept for institutionerne er udarbejdet med udgangspunkt i den lovgivende ramme, erfaringer fra gennemførelsen af pædagogisk tilsyn 2021 og tidligere tilsyn. Det nye tilsynskoncept bidrager til at sikre og udvikle kvaliteten på vores dagtilbudsområde.

Tilsynet er uanmeldt og udføres af pædagogiske konsulenter fra Børnefagligt Udviklingscenter. Alle konsulenter observerer ud fra samme pejlemærker, prædefinerede indikatorer og vurderingskriterier, hvilket sikrer gennemsigtighed og uvildighed.

Tilsynet giver de pædagogiske konsulenter et godt indblik i praksis. Med dette indblik optimeres forvaltningens mulighed for at understøtte praksis og sætte fokus på de områder og indsatser, som giver størst værdi for børnene.

Data

Det pædagogiske tilsyn tager afsæt i både kvalitative og kvantitative data, herunder skriftlig dokumentation fra tidligere tilsynsbesøg samt viden fra tidligere dialog med dagtilbuddet. Med data forstås forskellige typer af oplysninger om dagtilbuddet indhentet med forskellige metoder. Data har til formål ud fra forskellige perspektiver at give indsigt i indholdet i dagtilbuddet og kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer.

I Randers er der udarbejdet en egen rapportering med spørgsmål til relevante data. Egen rapporteringen sendes ud til alle institutioner og returneres besvaret senest tre uger inden tilsynsmødet.

Børneperspektivet

Som en del af tilsynet udfører den pædagogiske leder i institutionen et børneinterview. Svarene fra interviewet modtages i egen rapporteringen og indgår i den samlede vurdering.

Tilsynsmøde

Data fra egen rapportering og observationer drøftes ved et tilsynsmøde, hvor forældrerepræsentant, dagtilbudsleder, pædagogisk leder, pædagogisk personale, tilsynsførende konsulent og evt. referent deltager.

Samlet vurdering

Grundlaget for den samlede vurdering af kvaliteten i den enkelte institution udgøres af tilsynsførendes observationer af praksis, institutionernes egen rapportering og tilsynsmødet.

Det uanmeldte tilsyn

Den tilsynsførende konsulent har observeret institutionens lege- og læringsmiljø i tre timer d. 23. maj 2023 i tidsrummet 8.15-11.20.

Der er observeret ud fra prædefinerede indikatorer under de fem pejlemærker. Alle pejlemærker og indikatorer er med afsæt i den styrkede pædagogiske læreplan og den nyeste forskning på området. Alle konsulenter anvender den samme skabelon for observationen, da dette styrker gennemsigtigheden og uvildigheden i tilsynet.

Vurderingen under de enkelte pejlemærker foretages ud fra nedenstående vurderingskriterier.

Fuldstændig opfyldelse	Der arbejdes selvstændigt videre med pejlemærket og det anbefales, at praksis vedligeholdes.
Omfattende opfyldelse	Der arbejdes selvstændigt videre, og der kan med fordel laves en mindre justering af praksis.
Delvis opfyldelse	Der arbejdes selvstændigt videre, men der bør ske en justering af praksis. Det er relevant at modtage sparring fra børnefagligt udviklingscenter på udviklingspotentialet.
Begrænset opfyldelse	Der skal arbejdes videre med justering af praksis og der laves en handleplan. Dette skal ske i samarbejde med Børnefagligt Udviklingscenter. Det forventes, at den lokale ledelse indgår og sikrer støtte og opfølgning på udviklingspunkterne/udviklingspunktet.
Utilstrækkelig opfyldelse	Der skal arbejdes videre med udvikling af praksis og der laves en handleplan. Dette skal ske i samarbejde med Børnefagligt Udviklingscenter. Handleplanen sendes til den tilsynsførende konsulent og der laves et opfølgende tilsyn. Børnefagligt Udviklingscenter vil indgå konsultativt i processen ligesom den overordnede ledelse vil blive inddraget og forventes at sikre, at der sker en forandring af praksis.

1. Relationer

Randers Kommune tager afsæt i et ressourceorienteret børnesyn, hvor det enkelte barn ses som et selvstændigt individ med ret til at udvikle sig i eget tempo. Det enkelte barn har værdi i sig selv og anses som et demokratisk menneske, der bidrager til fællesskabet.

Barnet har ret til at møde nærværende, omsorgs- og tillidsfulde voksne, der ser barnet som et kompetent og nysgerrigt individ. Personale og ledelse indgår i en anerkendende relation til barnet, så barnet føler sig set, forstået og mødt med positiv forventning. Dette gør sig gældende i måden at forstå og anskue barnet på, men også i den verbale og nonverbale kommunikation i mødet med barnet. Ligeledes skal barn/barn relationen understøttes gennem nærværende voksne, der støtter og guider børnene i deres gensidige kommunikation og forståelse af hinanden.

1. Relationer	
Indikatorer	<p>Personalet fremstår som gode rollemodeller i forhold til venlighed, imødekommenhed, roligt kropssprog, empati og afstemning</p> <p>Personalet bruger positiv og nænsom guidning i alle interaktioner mellem barn-voksen og barn-barn</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Personalet er nærværende og tilbyder hjælp, når barnet er usikker, bange eller ked af det Personalet støtter barnet i at knytte venskaber til andre børn ✓ Personalet udtrykker sig tydeligt og anerkendende i forhold til forventninger til barnet/børnegruppen ✓ Personalet engagerer sig i genkendelige gøremål, lege, oplevelser og bidrager til den gode stemning ✓ Personalet udviser omsorgsetiske handlinger, eksempelvis at tilbyde børnene mad, hvis de er sultne, noget at drikke, hvis de er tørstige, at få skiftet ble o.a. ✓ Børnene udviser tryghed og glæde i kontakten med personalet <p>Her kan du læse mere om relationskompetence.</p>
Opsamling	<p><i>Institutionen har i forbindelse med tilsyn 2021 udviklet på kvaliteten af interaktioner. Institutionen har bl.a. justeret på rollefordeling, struktur og arbejdet i små grupper for at skabe rum til ro og fordybelse. Der er udviklet på voksnes nærvær gennem deltagelse i legen. Herforuden har institutionen ændret på organiseringen i børnehaven så der er færre børn i de enkelte grupper (data fra egen rapportering)</i></p>

1. Relationer

Institutionen udviser praksis for, at personalet engagerer sig, hvilket kommer til udtryk i forbindelse med samling, måltid og i garderoben. Her opleves der personale, der lytter og positivt guider barnet i voksen-barn samspillet. Der er en oplevelse af god stemning, når personalet udviser engagement i både de pædagogiske og praktiske gøremål. Der observeres eksempelvis stort engagement under en planlagt kunst aktivitet, hvor voksne og børn samarbejder og deler oplevelsen. Ligeledes observeres der nærvær og engagement i samspil med børnene i forbindelse med frokosten i vuggestuen.

Der er personale i institutionen, der udviser imødekommenhed, venlighed, empati og afstemning. Eksempelvis imødekommes børnenes initiativer til leg som bukkebruse i motorikrummet, hvor den voksne er afstemt med børnene. Ligeledes observeres der personale der udviser empati for barnets usikkerhed ved den observerende konsulents tilstedeværelse, hvor den voksne udviser ro, og tryghed for barnet. Der opleves også personale, der i mindre grad fremstår som gode rollemodeller ved at nærværet og kontakten til barnet mangler dybde, og hvor den voksne ikke tilstrækkeligt formår at møde barnet i kontakten før handling med en imødekommende tone. Nærværet opleves i de fleste sammenhænge være eksisterende når barnet er ked af det eller træt, hvor det i andre sammenhænge er mere sporadisk til stede.

Institutionen udviser i flere sammenhænge praksis for at italesætte børnenes initiativer og oplevelser, men det er ikke en gennemgående pædagogisk praksis, hvilket har indflydelse på måden barnet i barn-barn samspillet bliver guidet på. Det lykkes ikke i alle sammenhænge at guide barn-barn samspillet på en positiv og nænsom måde, så barnet guides i hensigtsmæssig retning. Eksempelvis forsøger et barn på forskellig vis at blive en del af en leg, hvor den voksne ikke tilstrækkeligt får guidet børnene i barn-barn samspillet, og legen stopper.

Det lykkes i flere sammenhænge at skabe praksis for godt relations arbejde, men det anbefales at rette en opmærksomhed på udvikling af relationsarbejdet så den gode praksis der observeres, er gennemgående i alle sammenhænge i hele institutionen.

Forslag til vedligeholdelse og videreudvikling af praksis

- Videreudvikle praksis for at personalet i alle sammenhænge har kontakt med barnet før handling
- Videreudvikle praksis for nærvær med dybde

1. Relationer

	<ul style="list-style-type: none"> • Vedligehold og videreudvikle praksis for at personalet udviser engagement i alle sammenhænge. Der bør justeres på praksis så personalet engagerer sig i børnenes leg. • Videreudvikle praksis for at personalet understøtter begyndende venskaber. Det anbefales at personalet engagerer sig i børnenes leg for derved at understøtte venskaber. • Udvikle praksis for at personalet i alle sammenhænge nænsomt guider barnet
Vurdering	<p>Delvis opfyldelse</p> <p>Der arbejdes selvstændigt videre, men der bør ske en justering af praksis. Det er relevant at modtage sparring fra børnefagligt udviklingscenter på udviklingspotentialet.</p>

2. Mangfoldighed og inklusion

Randers kommune understøtter et resourcesyn, der skaber deltagelsesmuligheder for alle børn ved at give lige muligheder for at blive hørt og taget alvorligt som en del af barnets dannelsesproces og demokratiske forståelse. Alle børn har ret til at blive inviteret ind i børnefællesskaber uanset baggrund, køn, alder, personlighed, kompetencer og kultur. Hverdagen skal give barnet mulighed for at prøve og erfare forskellige positioner i fællesskabet. Barnet har ret til at opleve og erfare forskellige fællesskaber, kulturer, normer, traditioner og værdier. Med afsæt i Randers kommunes inklusionsstrategi, skal personale og ledelse understøtte det enkelte barn ved at justere tilgang og ramme efter barnets behov. En tidlig indsats tager afsæt i barnets behov, potentialer og ressourcer. Barnet ansues som et ligeværdigt og demokratisk menneske, der har medindflydelse på hverdagens dagsform, leg og aktivitet.

2. Mangfoldighed og inklusion

Indikatorer	<p>Personalet fremhæver børnenes positive initiativer og hensigter for børnegruppen</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Personalet anvender den "pædagogiske bagdør" ved behov ✓ Personalet anvender uderummet og fysiske rum som ekstra pædagogisk rum
-------------	---

2. Mangfoldighed og inklusion

- ✓ Personalet konflikthåndterer med ro, venlighed og nænsom guidning
  - ✓ Børn har mulighed for pause i leg, aktiviteter og rutinesituationer
  - ✓ Personalet organiserer fælles lege og aktiviteter på tværs af køn, kultur og alder
  - ✓ Personalet understøtter børnenes behov for samhørighed med resten af børnegruppen
- Personalet støtter børn, der ikke ved egen hjælp har deltagelsesmuligheder i leg, aktiviteter og rutinesituationer

Opsamling

Institutionen har særligt på legepladsen haft fokus på udvikling af konflikthåndtering ved at guide børnene. Institutionen har som del af deres årshjul i dagtilbuddet fokus på udvikling af børnefællesskaber i samarbejde med STUK (data fra egen rapportering).

Personalet understøtter en praksis for, at børn kan have brug for pause fra leg, aktivitet og rutine i løbet af hverdagen. I situationer hvor et barn har brug for pause er personalet tæt på barnet, så barnet forberedes på pausen. Barnet guides til pause og pausen får et hensigtsmæssigt indhold. Ligeledes observeres der praksis for at anvende den 'pædagogiske bagdør', hvilket eksempelvis observeres i forbindelse med samling, hvor et barn har svært ved at deltage. Her observeres det, at personalet justerer på pladserne i samråd med barnet.

Personalet gør brug af institutionens mange mulige rum, så børn har mulighed for at lege i mindre grupper, og lege alsidigt. Der observeres brug af institutionens rum på tværs af grupper, så alle børn får del af hele institutionens fysiske ramme i en struktureret form. Der observeres eksempelvis leg på tværs af vuggestuegrupperne i børnehavens stuer.

Personalet støtter i nogen sammenhænge børn, der ikke selvstændigt har deltagelsesmulighed. Særligt støtter personalet børn i forbindelse med aktivitet og rutinesituation. Der observeres eksempelvis praksis for, at alle børn får deltagelsesmulighed i dialogen i forbindelse med samling. I andre sammenhænge bliver børn, der ikke selvstændigt har deltagelsesmulighed i leg ikke tilstrækkeligt støttet, hvilket resulterer i at legen ophører og ikke udvikler sig positivt. Eksempelvis bliver en gruppe børn ikke tilstrækkeligt støttet i deres leg i motorikrummet.

Personalet anvender piktogram for børn, der har brug for visuelt overblik over aktivitet mm. i løbet af dagen. Dette anvendes i tæt samspil med barnet. Eksempelvis anvendes piktogrammet i en overgang fra måltid til

2. Mangfoldighed og inklusion

pausesituation, hvor denne tilgang skaber overblik og hensigtsmæssigt retning for barnet.

I sammenhæng til pejlemærket relationer formår personalet ikke altid at møde barnet i kontakt før handling, og videre er den nænsomme guidning i barn-barn samspillet i nogle sammenhænge manglende, hvilket udfordrer den hensigtsmæssige konflikthåndtering. Personalet er opmærksomme på konflikter og udviser praksis for, at personalet har betydning for at løse konflikten, men personalet formår ikke at italesætte hændelsen og inddrage børnene i løsningen. Personalet konflikthåndterer med ro og venlighed, men med manglende tydelige guidning.

Personalet udviser praksis for en interesse i det, det enkelte barn er optaget af, samt anerkende barnet for eksempelvis at rydde op eller dække bord. Det anbefales at der udvikles praksis for at fremhæve børnenes initiativer og hensigter positivt for børnegruppen.

Forslag til vedligeholdelse og videreudvikling af praksis

- Vedligehold og videreudvikle praksis for at tilbyde børn hensigtsmæssige pauser efter behov
- Vedligehold og videreudvikle anvendelse af den 'pædagogiske bagdør' efter behov
- Vedligehold og videreudvikle praksis for at inddrage visuelt piktogram efter behov
- Videreudvikle konflikthåndtering i sammenhæng til pejlemærket relationer
- Videreudvikle praksis der støtter børn der ikke ved egen hjælp har deltagelsesmulighed i leg.

Vurdering

Delvis opfyldelse

Der arbejdes selvstændigt videre, men der bør ske en justering af praksis. Det er relevant at modtage sparring fra børnefagligt udviklingscenter på udviklingspotentialet.

3. Lege- og læringsmiljøer

Med afsæt i den styrkede pædagogiske læreplan tilrettelægges et alsidigt læringsmiljø for det enkelte barn og børnegruppen hele dagen. Barnet oplever en hverdag, hvor det trives, lærer, udvikles og dannes gennem deltagelse og medindflydelse på forskelligartet leg, aktivitet og

rutine. Legen er grundlæggende i hverdagen og personalet og ledelsen støtter, guider, rammesætter og prioriterer legen som en værdi for det gode børneliv.

Voksne understøtter barnets undren, nysgerrighed, initiativer og eksperimenter i børneinitierede lege, vokseninitierede aktiviteter og rutinesituationer. Personalet og ledelsen bruger barnets legeindhold som indikatorer for, hvad barnet er optaget af og hvad der udfordrer som grundlag for videre pædagogiske og didaktiske overvejelser over fremadrettet indsats. De pædagogiske læreplanstemaer indgår i en bred og sammenhængende forståelse gennem hele hverdagen som betydning for barnets læring og udvikling. Læringsmiljøet understøttes gennem indbydende, inddragende og tilgængelige materialer for hele børnegruppen.

3. Lege- og læringsmiljøer

Indikatorer	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Børnene har medbestemmelse i vokseninitierede aktiviteter og rutiner ✓ Personalet understøtter forskelligartet leg ✓ Leg og aktivitet tager udgangspunkt i NUZO ✓ Personalet skaber mulighed for børneinitierede lege hele dagen ✓ Forskelligartet legetøj og materialer er tilgængeligt for og i legen ✓ Materialer og legetøj har ikke en bestemt anvendelsesmulighed ✓ Personalet inspirerer børnene til at inddrage forskellige legeredskaber/legetøj ✓ Tydelighed for hvad børnene kan foretage sig – eksempelvis et aktivitetsskema eller guidning til dagens muligheder Personalet indtager forskellige roller i legen (træner, medspiller, instruktør og tilskuer) Gode overgange i hverdagens skift, hvor børn ikke oplever uhensigtsmæssig ventetid ✓ Personalet har organiseret aktiviteter, lege og rutinesituationer på en måde, der tilgodeser børnegruppens behov på dagen ✓ Rutinesituationer skaber mulighed for aktiv deltagelse ✓ Børn udviser glæde i lege og aktiviteter
Opsamling	<p><i>Institutionen har i sammenhæng til tilsyn 2021 udviklet på voksenstyret aktiviteter så børnene har medbestemmelse og indflydelse i eksempelvis musik aktiviteter. Endvidere har institutionen udviklet på interessecentre så de visuelt fremstår tydeligt i forhold til hvad man kan lege i de forskellige zoner, samt justeret praksis så både voksne og børn er fordybet i længere tid (data fra egen rapportering)</i></p>

Institutionen har en god organisering i forhold til dagsprogrammet, så der er struktur for hvad de forskellige grupper skal den aktuelle dag. Det har betydning for, at vuggestuen eksempelvis kan anvende alrummet og en børnehavegrupes stue til formiddagens aktivitet uden at der opstår konflikt med andre grupper. Det anbefales, at der evalueres på organiseringen af antal voksne i forhold til det læringsmiljø børnene præsenteres for, så personalet har de bedste forudsætninger for at være nærværende over tid. Eksempelvis vurderes det u hensigtsmæssigt, at en voksen i vuggestuen har musikaktivitet ved bordet med få børn og andre børn selvstændigt sidder på gulvet eller, at en voksen skal servere formiddagsmad for en større gruppe. Ligeledes anbefales det, at justerer praksis så børn i vuggestuen ikke sidder med leg ved bordene, hvor den voksen ikke kan være nærværende grundet andre opgaver som eksempelvis at tage imod børn.

Samling, rutinesituationer og leg vurderes at tage afsæt i børnenes zone for nærmeste udvikling. Ligeledes vurderes det, at børnene har medindflydelse i form af at vælge sang, tælle børnegruppe og dække bord.

Der er generelt en oplevelse af at børnene har medbestemmelse i hvad de ønsker at lege, hvor de vil lege og med hvem.

Samling i børnehaven tilgodeser børnenes behov på dagen, hvor det der optager børnene inddrages. Eksempelvis er et barn optaget af en bestemt sang, som barnet synger for gruppen. Ligeledes tilrettelægges samling med bevægelse, hvilket virker hensigtsmæssigt for børnegruppen.

Børnene har mulighed for mangeartede lege og aktiviteter, og personalet flytter sig i forhold til børnenes behov. Personalet indtager i høj grad rollen som 'træner' i børnenes leg, og det anbefales at personalet også indgår i legen som 'medspiller', samt bliver i legen over tid. Det observeres, at børnene mister fordybelsen i legen når personalet ikke er aktivt deltagende og mere indgår på sidelinjen. I sammenhæng til pejlemærket relationer kan der med fordel udvikles på praksis, der understøtter børnenes begyndende venskaber ved at være mere deltagende i legen.

Institutionen viser praksis for gode overgange, hvor der inddrages dialogisk læsning og leg med rim og remser. Men der observeres også overgange i forbindelse med måltidet, hvor børnene kommer til u hensigtsmæssigt at vente. Det anbefales at evaluerer på om der eksempelvis skal læses dialogisk læsning eller leges en fælles leg mens en voksen og en gruppe børn dækker bord.

Forslag til vedligeholdelse og videreudvikling af praksis

- Vedligehold organisering og struktur, hvor grupperne er hensigtsmæssigt på tværs af grupper og gør brug af alle de fysiske rammers muligheder

	<ul style="list-style-type: none"> • Vedligehold praksis der skaber mulighed for mangeartet leg, og hvor den børneinitierede leg prioriteres og understøttes • Vedligehold og videreudvikle samling der tager afsæt i NUZO • Juster på praksis så alle overgange skaber et læringsmiljø af god kvalitet • Juster på praksis så personalet indgår i legen som 'medspiller' og fordyber sig i leg over tid
Vurdering	<p>Omfattende opfyldelse</p> <p>Der arbejdes selvstændigt videre, og der kan med fordel laves en mindre justering af praksis.</p>

4. Kommunikation og sprog

Kommunikation og sprog er centralt for læringsmiljøet og understøttes positivt i interaktionen både mellem voksen/barn og barn/barn. Barnet har ret til at eksperimentere kommunikativt og sprogligt for derved at gøre sig erfaring i, at aflæse, genskabe og udvikle en passende kommunikation i forskellige kontekster. Læringsmiljøet danner ramme for en bred vifte af kommunikativt og sprogligt ordforråd, udtale samt sætningsdannelse.

Barnet erfarer sprogets mangeartede nuancer gennem legen, aktiviteter og rutiner. Barnet tilegner sig erfaring med skriftsprog og digitalisering gennem inddragelse af forskellige materialer. Det kommunikative og sproglige læringsmiljø understøttes ud fra barnets udviklingspotentiale, og personalet tilrettelægger en tidlig indsats ud fra det pædagogiske grundlag samt Randers kommunes inklusionsstrategi. Den kommunikative og sproglige indsats sker i tæt samarbejde med barnets forældre og evt. tværfagligt samarbejde.

<h2>4. Kommunikation og sprog</h2>	
Indikatorer	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Personalet henvender sig til børnene, taler med dem, giver beskeder og italesætter initiativer, handlinger og udtryk i alle sammenhænge (anvendelse af udvekslingstonen) Personalet italesætter egne handlinger og følelser ✓ Personalet inviterer til dialog i leg, aktivitet og rutiner ✓ Personalet anvender dialogisk læsning ✓ Anvendelse af rim, sang og rytme Personalets udvidelse af begrebsforståelse Børnene tilbydes uforstyrrede læseområder ✓ Digitale værktøjer inddrages

4. Kommunikation og sprog

Skriftsprog inddrages

Opsamling

Institutionen følger Randers Kommunes procedure for sprogvurdering. Handleplaner udarbejdes både på individplan og på gruppeniveau. Institutionen inddrager PPR og tværfagligt netværksmøder efter behov for sparring (data fra egen rapportering).

Institutionen har praksis for, at personalet inviterer til dialog i leg, aktivitet og rutine. Der observeres særlig god praksis for at understøtte dialogen i forbindelse med det pædagogiske måltid, hvor personalet tager afsæt i emner der er vedkommende for børnene. I forbindelse med samling inddrages sang og historiefortælling der tager afsæt i børnenes zone for nærmeste udvikling. Ligeledes anvendes rim som en del af en aktivitet, hvor rim understøttes af visuelle billeder der støtter børnene i at sammensætte rimord.

Personalet indleder til dialog og der er flere turtagninger i dialogen, men der kan fokuseres på at udvide børnenes begrebsforståelse og ordforråd med afsæt i emner og temaer der er vedkommende for børnene. Eksempelvis kan sproget med fordel udvide børnenes begrebsforståelse når børn viser interesse for snegle. Ordforrådet og begrebsforståelsen kan understøttes ved at forbinde vejr og snegle, eller dialog om familiemedlemmer hvor der kommer flere begreber på.

I forbindelse med overgang anvendes dialogisk læsning på Guldsmedegruppen, hvilket opleves som et stimulerende læringsmiljø for børnegruppen.

Institutionen er indrettet med sofaer og små rum, hvor der kan holdes pause og læses bøger. Der observeres brug af disse i forskellige sammenhænge på observationsdagen, men læseområderne bliver forstyrret af støj som eksempelvis højt MGP-musik og andre aktiviteter omkring læseområdet. Det anbefales at justerer, så læseområderne i højere grad opleves uforstyrret og dialogisk inspirerende.

Personalet italesætter børnenes initiativer og oplevelser, men det er ikke en gennemgående praksis. Ligeledes opleves det ikke at personalet italesætter egne initiativer og oplevelser.

Forslag til videreudvikling af praksis

- Juster praksis så børnene tilbydes uforstyrrede læseområder

4. Kommunikation og sprog

- Juster praksis så personalet understøtter børnenes begrebsforståelse og udvidet ordforråd
- Juster praksis så børnenes initiativer og oplevelser italesættes
- Juster praksis så personalet italesætter egne initiativer og oplevelser

Vurdering

Delvis opfyldelse

Der arbejdes selvstændigt videre, men der bør ske en justering af praksis. Det er relevant at modtage sparring fra børnefagligt udviklingscenter på udviklingspotentialet.

5. Fysiske rammer

Randers kommune sikrer, at alle børn har fysisk plads til fordybelse og leg både ude og inde. Institutionens fysiske ramme skal inspirere barnet til alsidige lege og aktiviteter, både individuelt og i grupper. Indretningen understøtter de pædagogiske læreplanstemaer både i materialer, møblering og indretning. Den fysiske ramme skal kunne justere sig i forhold til børnegruppens trivsel, udvikling, læring og dannelse. Det fysiske rum skal være sundt, sikkert og inspirerende.

5. Fysiske rammer

Indikatorer

- ✓ Der er aktivitets - og legematerialer/-møbler inde og ude
- ✓ Mulighed for kropslig deltagelse der udfordrer krop og sanser
- ✓ Der er mulighed for henholdsvis rolig og vild leg
- ✓ Den fysiske indretning understøtter barnets selvstændighed i garderoben, badeværelset, spiseområdet og legemiljøet
- ✓ Mulighed for justering af det fysiske legemiljø
- ✓ Der er fysisk plads til voksen deltagelse i legemiljøet
- Der er tydelige hygiejneprocedurer ved fx. bleskift og i spisesituationer
- ✓ Godt lys, lyd og luft
- ✓ Billedmateriale, udstilling med videre i børnehøjde
- ✓ Der er udsmykning, der er vedkommende, inspirerer og stimulerer børnene

5. Fysiske rammer

Opsamling	<p><i>Institutionen har udviklet de fysiske legemiljøer, og er i gang med at tilføje plakater, billeder mm. Institutionen planlægger udvikling af miljøerne i udemiljøet i uge 26 og 27 (data fra egen rapportering).</i></p> <p>Institutionens rammer er af høj kvalitet i forhold til anvendelsesmuligheder, kropslig bevægelse og gode lys, luft og lyd. Indikatorerne opfyldes på nær en omhandlende hygiejneprocedure, idet børn i vuggestuen kommer fra leg og aktivitet til måltid uden at få vasket hænder og uden der bliver vasket borde. Der observeres dog gode procedure for god hygiejne i forbindelse med bleskift, og i børnehaven guides børnene til at vaske hænder både før og efter måltidet.</p> <p>Institutionen er indrettet med små læringsmiljøer, som anvendes i løbet af hverdagen. Der er billedmateriale og udstilling i børnehøjde, og materialet er vedkommende for børnene. I forbindelse med måltidet observeres der eksempelvis dialoger med afsæt i billedmateriale om børnenes familie, og der er dialog med afsæt i dyr, der hænger i loftet.</p> <p>På observationsdagen er en gruppe på legepladsen, hvor en kunstaktivitet danner ramme for formiddagen. Børnene får materialer så de aktivt deltager i at vaske sten. Senere leger børnene i forskellige zoner på legepladsen, hvor forskellige materialer inddrages til eksempelvis at bygge dæmninger.</p> <p>Motorikrummet og alrummet anvendes til grovmotorisk leg og aktivitet, og materialerne er tilgængelige i de forskellige rum. Det anbefales at rette opmærksomhed på, hvad børnene er optaget af i læringsmiljøerne for derved at inddrage materialer der kan videreudvikle deres leg. Eksempelvis leger en gruppe børn familie i motorikrummet, hvor der med fordel kan udvikles på legen ved at inddrage dukker, klæd-udtøj eller lignende.</p> <p>Forslag til vedligeholdelse og videreudvikling af praksis</p> <ul style="list-style-type: none"> • Videreudvikle læringsmiljøerne så de understøtter legen • Videreudvikle anvendelse af billedmateriale og udstilling der understøtter dialog og leg • Videreudvikle brugen af de mange forskellige rum, og inddrag materialer i forhold til legen • Videreudvikle og juster god hygiejneprocedure
Vurdering	Omfattende opfyldelse

5. Fysiske rammer

Der arbejdes selvstændigt videre, og der kan med fordel laves en mindre justering af praksis.

6. Forældresamarbejde

I dagtilbudsloven står der, at *dagtilbud i samarbejde med forældrene skal give børn omsorg og understøtte det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse samt bidrage til, at børn får en god og tryk opvækst.*

Personale og ledelse skal inddrage og samarbejde med forældre omkring barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse. Forældre skal have mulighed for indblik i institutionens hverdagsliv, fokusområder og læring gennem deltagelse i årlige arrangementer, samtaler, dialog i bringe- og hente situationer, opslag på Aula samt bestyrelsesarbejde.

Forældrerepræsentanter inddrages i det pædagogiske tilsyn for at medvirke til, at kvalificere tiltag og indsatser for institutionens fremadrettede udviklingsområder.

Forældresamarbejde indgår i tilsynsmødet af det pædagogiske tilsyn gennem inddragelse af forældrerepræsentant i institutionen.

6. Forældresamarbejde

Data

Data fra egen rapportering

- Institutionen beskriver dagligt hverdagslivet på Aula
- Institutionen har procedure for forældresamtaler
- Institutionen afholder årlige forældremøder
- Institutionen sender nyhedsbreve til forældre på Aula omkring pædagogiske processer, forløb, temaer mm.
- Institutionen inddrager forældre i den pædagogiske praksis gennem dialog i hverdagene
- Institutionen giver vejledning til forældre efter behov
- Institutionen har forskellige arrangementer hvor forældre inviteres. Forældrerådet bidrager til arrangementer.
- Forældre inviteres til afslutning inden deres barns skolestart
- Institutionen samarbejder med forældre omkring fødselsdage

Institutionen har samarbejde med forældre omkring udvikling af procedure for registrering af søvn

6. Forældresamarbejde

Indikatorer	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Forældre og personale deler ligeværdigt viden om barnet ✓ Beslutninger om tiltag i forhold til barnet drøftes i fællesskab mellem forældre og personale ✓ Personalet anerkender forældres perspektiver på barnets behov ✓ Personalet er i løbende dialog og vejleder forældre i forhold til barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse ✓ Institutionen har en tydelig organisering for dialog med forældre i bringe og hente situationer ✓ Forældre oplever sig inddraget i pædagogiske aktiviteter i institutionens hverdagsliv ✓ Institutionen anerkender og tilpasser sig i forhold til forældres individuelle behov i samarbejdet omkring deres barn ✓ Institutionen anvender forskellige platforme til kommunikation og information til forældre
Opsamling	Data fra egen rapportering, dialog til tilsynsmødet og observation giver indtryk af, at institutionen opfylder indikatorerne og derved pejlemærket. Institutionen har praksis for at have løbende dialog med forældrene, og inddrage dem i den pædagogiske indsats for at understøtte barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse. Personalet udviser praksis for at justerer sig efter det den enkelte forældres behov for god aflevering om morgenen, hvor der er dialog omkring betydningsfuld viden i forhold til barnet.
Vurdering	Fuldstændig opfyldelse Der arbejdes selvstændig videre med pejlemærket og det anbefales, at praksis vedligeholdes.

7. Sammenhænge

I Dagtilbudsloven står der, *at dagtilbud i samarbejde med forældrene skal sikre børn en god overgang fra hjem til dagtilbud. Dagtilbud skal endvidere i samarbejde med forældre og skole sikre børn en god sammenhængende overgang mellem dagtilbud og fra dagtilbud til fritidstilbud og skole ved at udvikle og understøtte deres grundlæggende kompetencer og lysten til at lære.*

I Randers kommune er det vigtigt at give alle børn de bedste muligheder for en forberedt og sammenhængende overgang fra hjem til dagpleje/vuggestue, overgang til børnehave samt

overgang til skole. Personale og ledelse skal i tæt samarbejde med forældrene tilrettelægge overgangen for barnet, så læringsmiljøet understøtter barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Læringsmiljøet skal for skolesøgende børn introducere og give det enkelte barn mulighed for at udvikle nysgerrighed i sammenhæng med læreplanstemaerne hertil bogstaver, tal, mønstre, former med videre. Læringsmiljøet skal tilrettelægges ud fra et ressourceorienteret børnesyn.

<h2>7. Sammenhænge</h2>	
Data	<p>Data fra egen rapportering</p> <ul style="list-style-type: none"> • Institutionen tilbyder besøg forinden opstart • Institutionen tilbyder forældre møde i forbindelse med opstart hvor samtaleskema inddrages. Forældre tilbydes opstartssamtale efter ca. 3 måneder. • Vuggestuebørn besøger børnehaven forinden opstart • Forældre er som oftest ikke med barnet i opstarten i børnehave, hvis barnet kommer fra vuggestue. Forældre til børn der kommer hjemmefra eller andre steder er ofte med barnet i starten • Institutionen har samarbejde med dagplejen, som er under videreudvikling • Institutionen har tæt samarbejde med Munkholmskolen. Systematisk besøg i januar og februar. Personale fra institutionen er med på skolen far marts til august. Samarbejdet medvirker til at kvalificerer arbejdet med storbørnsgruppen. • Institutionen udarbejder overleveringsskema
Indikatorer	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Forældrene inddrages i forbindelse med overgange og der afholdes opstartssamtale ✓ Personalet justerer sig efter barnets og forældrenes behov i forbindelse med overgangen ✓ Der anvendes overleveringsskemaer ✓ Der afholdes overleveringsmøder hvor relevante samarbejdspartnere inddrages (ex. PPR, pasningstilbud etc.) ✓ Personalet justerer læringsmiljøet, så det tilpasses barnets nærmeste udviklingszone ✓ Personalet har fokus på børn i udsatte positioner ✓ Institutionen samarbejder med skolen

7. Sammenhænge

Opsamling	<p>Data fra egen rapportering, dialog til tilsynsmødet og observation giver indtryk af at institutionen opfylder indikatorerne og derved pejlemærket. Institutionen skaber læringsmiljø med sammenhæng til førskole og skole for de ældste børnehavebørn ved at danne en samlede gruppe af børn fra de tre resterende børnehavegrupper fra august måned. Institutionen har fokus på at understøtte børnenes relationer og venskaber som del af læringsmiljøet. Der er tæt samarbejde mellem Børnehuset Stevnstrup så børnene på tværs af de to institutioner har mulighed for at danne relationer forinden førskole. Vuggestuen arbejder kontinuerligt med overgang til børnehave med afsæt i det enkelte barn, og der er ligeledes fokus på relationer til børn fra de resterende stuer.</p>
Vurdering	<p>Fuldstændig opfyldelse</p> <p>Der arbejdes selvstændig videre med pejlemærket og det anbefales, at praksis vedligeholdes.</p>

Tilsynsmøde

Dato	30. maj 2023
Forældrerepræsentant	Camilla, mor til 2 i børnehaven, formand for både forældreråd og -bestyrelse.
Dagtilbudsleder	Michael Ross
Pædagogisk leder	Tina Dam Gade
Medarbejder(e)	Marianne (pædagog i vuggestuen) og Maria (pædagog i børnehaven)
Pædagogisk konsulent	Mette Skovgaard Jensen

Dato	30. maj 2023
Evt. referent	Camilla Bach-Kruijer
Referat fra tilsynsmødet	<p>Tilsyn 2021</p> <p>Personale og ledelse giver indblik i hvordan der er arbejdet med interaktioner på baggrund af tilsyn 2021. Institutionen har haft fokus på, hvordan nye medarbejdere i institutionen bliver en del af den kultur institutionen ønsker for den pædagogiske tilgang og praksis. Institutionen har en oplevelse af, at de altid har været gode til at italesætte børnesyn og hvordan det kommer sig til udtryk i eksempelvis rutiner. Guidningen kan nogle gange komme mere på bagkant. Det kan være en udfordring at får drøftet en kollegas uhensigtsmæssige handling. Ledelsen gør meget ud af at understrege at feedback er vigtigt, og at faglig drøftelse skal være båret af fagkultur vs. personkultur.</p> <p>Personalet reflekterer over, at udviklingen af praksis og det at være tydelig på den pædagogiske kultur der ønskes, er vigtigt for barnets tarv.</p> <p>Mangfoldighed og inklusion:</p> <p>Institutionen har fornyeligt haft temamøde, hvor tilknytningens betydning mellem voksne og børn var temaet. Det er derved overraskende, at der alligevel er observeret situationer, hvor relations arbejdet ikke er tilstrækkeligt.</p> <p>Forældrerepræsentant har oplevet god tilknytning og tryghed i institutionens vuggestue. Institutionen har i en periode haft fokus på udvikling af interaktion i børnehaven, og reflekterer over om der skal rettes fokus på vuggestuen.</p> <p>Lege- og læringsmiljø:</p> <p>Institutionen har på sidste afdelingsmøde for børnehaven haft fokus på at indgå i legen som voksne. Der afprøves en praksis, hvor rollerne bevidst fordeles, og hvor der eksempelvis indføres veste, så det er synligt for alle, hvem der hjælper med toilet mm., så der er ro til fordybelse for andre voksne. Institutionen er på baggrund at interviews nysgerrige op, hvad børnene efterspørger på legepladsen.</p> <p>Kommunikation og sprog:</p> <p>Institutionen ser i deres sprogvurdering, at drengene scorer virkelig højt i forhold til kommunegennemsnittet.</p>

Dato	30. maj 2023
	<p>Fysiske rammer: Stuen hvor der blev observeret manglende håndvask i forbindelse med måltidet, var opmærksomme på at de havde glemt det. Stuen er normalvis gode til at huske at vaske fingre.</p> <p>Forældresamarbejde: Institutionen har et godt forældresamarbejde, og der er holdt fast i en praksis efter Corona, hvor forældre afleverede ved døren. Det gør mange stadig, men der er plads til, at gå ind med sit barn ved behov. Forældregruppen har meldt ind, at de gerne vil have flere informationer i Aula, hvilket har betydet at forældre nu modtager månedsplan hver måned for børnegruppens aktiviteter. Der kommer også små skriv en gang imellem med dagligdags fortællinger i Aula.</p> <p>Der er godt kendskab til medarbejderne på tværs af stuer. Der er plads til at overlevere beskeder ved afhentning. Forældre får at vide, hvis der er sket noget væsentligt. Det er let at tage en snak, hvis der er noget – også hvis der er nogle frustrationer.</p> <p>Der er flere forældre, der har aftaler om at ringe sammen med en pædagog en fast dag om ugen. Institutionen vil gerne, at begge forældre er med til de vigtige snakke, så de begge får det hele med.</p> <p>Forældrerepræsentant ønsker mere 'risikofyldt leg' – fx mere klatring i træerne.</p> <p>Sammenhænge: Institutionen oplever nogle udfordringer, når der er særlige overleveringer fra dagplejen til børnehaven. Herforuden har institutionen fået børn fra enten en anden kommune, eller som har været hjemmepasset, hvor barnet har haft så svært ved at være i institutionen grundet udfordringer. Institutionen ønsker, at hvor der er viden om børn med massive udfordringer, at der bliver lavet en vurdering af, hvor barnet skal hen. Selvom der står i visitationen, at disse børn skal gennemgå en undersøgelse, er det ikke det, der sker. Institutionen har et godt samarbejde med Munkholmskolen. Det kan dog være en udfordring at sende en pædagog med i skole, fordi</p>

Dato	30. maj 2023
	<p>der vedkommende mangler i huset. Ved skolestart er institutionen meget opmærksomme på børnegruppen, og mindre på de enkelte børn. Institutionen arbejder godt med at gøre de store børn skoleparate, og der er et godt samarbejde med forældre omkring, hvem der gør hvad op til skolestart (i hjemmet og i børnehaven).</p> <p>Børneperspektiv og evaluering Institutionen har praksis for at anvende tegn på læring 2 som evalueringsredskab. Institutionen vil gennem eks. interview blive klogere på legen.</p> <p>Tina ønsker at modtage tilsynsrapport inden den 12. juni grundet planlagt personalemøde.</p>

Samlet vurdering

Den samlede vurdering gives ud fra følgende kriterier:

Samlet vurdering	Vurdering på pejlemærkerne
På baggrund af det samlede tilsyn arbejder institutionen selvstændigt videre med udvikling af praksis.	Vurderes alle pejlemærker: <ul style="list-style-type: none"> • Fuldstændig opfyldelse, • Omfattende opfyldelse eller • Delvis opfyldelse
På baggrund af det samlede tilsyn udarbejder institutionen en handleplan i samarbejde med den tilsynsførende konsulent.	Vurderes ét eller flere pejlemærker: <ul style="list-style-type: none"> • Begrænset opfyldelse
På baggrund af det samlede tilsyn udarbejder institutionen en handleplan i samarbejde med den tilsynsførende konsulent og der laves et opfølgende tilsyn.	Vurderes ét eller flere pejlemærker: <ul style="list-style-type: none"> • Utilstrækkelig opfyldelse

Samlet vurdering	Vurdering på pejlemærkerne
<p>På baggrund af det samlede tilsyn, er der konstateret så bekymrende forhold at, der iværksættes skærpet tilsyn. Kommunalbestyrelsen orienteres.</p>	<p>Ved bekymrende forhold</p> <p>Der vil altid ske en vurdering af de konkrete forhold eller den konkrete henvendelse før der igangsættes skærpet tilsyn</p> <p>Pejlemærkerne er generelt af begrænset eller utilstrækkelig opfyldelse. Ringe kvalitet.</p> <p>Negativ fysisk kontakt.</p> <p>Bekymrende henvendelser omkring forholdene i institutionen</p>

Observationer, egen rapportering samt tilsynsmøde giver anledning til følgende samlede vurdering:

På baggrund af det samlede tilsyn arbejder institutionen selvstændigt videre med udvikling af praksis.

Pædagogisk leder, Tina, tager kontakt til pædagogisk konsulent, Mette, for at få sparring på udvikling af pejlemærkerne i delvis opfyldelse. Tina tager kontakt til Mette for at aftale sparring 14 dage efter modtagelse af tilsynsrapport.